

Udskriftsdato: 13. december 2025

FOU nr 1980.148 (Gældende)

Medicinhjælp efter pensions- og bistandslovgivningen

Ministerium: Folketinget

Medicinhjælp efter pensions- og bistandslovgivningen

Henstillet til amsankenævnet for Ribe amt at tage en sag om medicintilskud op til fornyet behandling og meddele ansøgeren en ny afgørelse, hvorved der blev taget udtrykkelig stilling til spørgsmålet om ydelse af hjælpen, dels på grundlag af bestemmelsen i pkt. 1, stk. 3, i socialministeriets cirkulære nr. 222 af 11. november 1976 om supplerende medicinhjælp, dels på grundlag af bistandslovens § 46.

(J. nr. 1980-838-051)

A klagede over, at amsankenævnet for Ribe amt stadfæstede et afslag fra Ølgod kommunes sociale udvalg på A's ansøgning - for hendes ægtefælle B - om økonomisk hjælp til medicinudgifter.

Det fremgik af sagen, at B, der var folkepensionist, tidligere havde haft »medicinkort«, men at dette var blevet inddraget ved skrivelse af 10. marts 1980 fra Ølgod kommunes socialforvaltning. Begrundelsen herfor var ifølge skrivelsen, at B ikke længere fandtes at opfylde de økonomiske betingelser for det personlige tillæg til hans folkepension, som »medicinkortet« udgør.

Ved telefonisk henvendelse den 15. marts 1980 til socialcentret i Ribe amtskommune klagede A over kommunens afgørelse. Om telefonsamtalen gjorde sagsbehandleren i socialcentret følgende notat:

»(A) henvender sig telefonisk fordi Ølgod kommune har standset tilskud til ægtefællens medicin. Efter de oplysninger, (A) giver, forstår jeg, at det er p.g.a. hendes indtægt og deraf følgende reduktion af pensionstillægget. Dette forklarer jeg hende, og det synes at være fuldstændig enslydende med sagsbehandlerens forklaring.

(A) mener sig dog berettiget til medicintilskud p.g.a. mandens svage helbred og store medicinudgift. Hun henviser til egen læge (C).

Jeg aftaler derfor med (A), at der kan oprettes en klagesag på det, og vi anmoder om at få de lægelige akter, hvoraf det må fremgå, hvilke medicinpræparater, klageren får, og hvad præparaterne koster.

Jeg aftaler endvidere, at jeg kan henvende mig til læge (C), såfremt der ikke findes materiale i kommunens sagsakter, der kan anvendes til en vurdering, f. eks. efter BL's § 58.«

Amsankenævnet indhentede en redegørelse fra kommunen.

Af redegørelsen fremgik følgende:

»Medicinkortet er inddraget fordi (A's) indtægt i 1978 og 1979 overstiger det beløb der ligger til grund for tildeling af fuldt pensionstillæg.

Forholdene skønnes ikke ganske særlig vanskelige idet (B) modtager personligt tillæg svarende til plejetillæg.

Det skønnes ikke muligt at yde tilskud til medicin efter bistandslovens § 58 idet (B) er helt uden arbejdsevne.«

I sin afgørelse anførte amsankenævnet:

»...

I redegørelse af 2. april 1980 begrundede Ølgod kommune sit afslag med, at De ikke opfyldte betingelserne for at modtage fuldt pensionstillæg. Årsagen hertil var indtægt fra Deres selvstændige virksomhed. De modtog endvidere et løbende personligt tillæg af størrelse som plejetillæg til invalidepension på grund af udgifterne ved Deres sygdom.

Deres ansøgning har endvidere været behandlet efter lov om social bistand § 58, men De opfyldte ikke betingelserne for denne form for hjælp.

Det blev oplyst, at De er folkepensionist, og at De tidligere har drevet virksomhed som taxavognmand. Denne forretning drives nu videre af Deres ægtefælle. Overskuddet af virksomheden var i 1979 9.266 kr. Denne indtægt bevirker, at der ikke kan udbetales fuldt pensionstillæg til Deres folkepension.

Ifølge lov om folkepension § 13, jfr. socialministeriets cirkulære af 11. november 1976, kan der ydes medicinhjælp til pensionister, hvis forhold er *ganske særligt vanskelige*.

Pensionistens indtægt må i almindelighed ikke overstige det beløb, der ligger til grund for tildelingen af fuldt pensionstillæg, men det forudsættes, at pensionistens forhold i hvert enkelt tilfælde tages op til konkret vurdering.

Ifølge lov om social bistand § 58, jfr. socialministeriets cirkulære af 4. november 1975 om hjælpemidler efter bistanndsloven, pkt. 45, kan der til personer, der på grund af en varig lidelse f. eks. sukkersyge, epilepsi og astma har fået ordineret tilskudsberettiget medicin ydes hjælp til betaling af 25 pct. af bruttoudgiften, når medicinforbruget er af væsentlig betydning for *ansøgerens erhvervsudøvelse*.

Amtsankenævnet har den 1. juli 1980 behandlet Deres klage og truffet følgende

Afgørelse:

Amtsankenævnet stadfæster Ølgod kommunes sociale udvalgs afslag på Deres ansøgning om økonomisk hjælp til medicin.

Da De efter det oplyste modtager personligt tillæg svarende til plejetillæg, og medicinen derfor ikke kan have betydning for Deres erhvervsudøvelse, finder nævnet ikke, at De opfylder betingelserne for hjælp efter bistanndslovens § 58.

På grund af de samlede økonomiske forhold finder nævnet ikke, at De opfylder betingelsen for personligt tillæg udover det allerede tilkendte.

Ifølge lov om folkepension § 27, stk. 2, og bistanndslovens § 62 er amtsankenævnets afgørelse endelig og kan således ikke påklages for anden administrativ myndighed.

...«

I A's klage til mig af 23. juli 1980 oplyste hun, at hun betalte 200 kr. ugentlig for medicin, og at hun havde en månedlig indtægt ved taxakørsel på 500-1.000 kr.

Jeg udtalte følgende i en skrivelse til A:

»De muligheder, der foreligger for ydelse af hjælp til dækning af Deres ægtefælles medicinudgifter, er følgende:

1.

Som anført i skrivelser af 3. juli 1980 fra amtsankenævnet, kan der ifølge bistanndslovens § 58, jfr. socialministeriets cirkulære nr. 210 af 4. november 1975 om hjælpemidler m.v. efter bistanndsloven, pkt. 45, til personer, der på grund af varig lidelse, f. eks. sukkersyge, epilepsi og astma, har fået ordineret tilskudsberettiget medicin, ydes hjælp til betaling af 25 pct. af bruttoudgiften, når medicinforbruget er af væsentlig betydning for *ansøgerens erhvervsudøvelse*.

Efter de foreliggende oplysninger opfylder Deres ægtefælle ikke denne sidstnævnte betingelse.

Jeg har således ikke grundlag for at kritisere, at amtsankenævnet ikke har fundet, at der kunne ydes medicinhjælp efter bistanndslovens § 58.

2.

Der foreligger - og dette har, så vidt jeg forstår, været det centrale spørgsmål ved kommunens og amtsankenævnets behandling af sagen - spørgsmål om, hvorvidt der kunne ydes hjælp efter folkepen-

sionslovens § 13, hvorefter det sociale udvalg inden for en begrænset økonomisk ramme kan yde personlige tillæg til »pensionister, hvis forhold er ganske særligt vanskelige.« Nærmere retningslinier for praktiseringen af denne bestemmelse med hensyn til medicinhjælp er tilkendegivet i socialministeriets cirkulære nr. 222 af 11. november 1976 om supplerende medicinhjælp efter de sociale pensionslove; til Deres orientering vedlægger jeg en kopi af dette cirkulære.

I dette cirkulæres pkt. 1, stk. 2, er bl. a. anført:

»Pensionistens indtægt må i almindelighed ikke overstige det beløb, der ligger til grund for tildeling af fuldt pensionstillæg.«

Denne forudsætning er ikke opfyldt for Deres ægtefælles vedkommende, idet indtægten ved Deres taxakørsel medfører, at Deres ægtefælle ikke kan få fuldt pensionstillæg.

Efter cirkulærets pkt. 1, stk. 3, kan der dog, selv om pensionisten ikke opfylder betingelserne for modtagelse af fuldt pensionstillæg, ydes medicinhjælp, »såfremt medicinudgifterne isoleret set er en ekstraordinær belastning for den pågældende families økonomi.« Afgørelsen af spørgsmålet om, hvorvidt denne bestemmelse er anvendelig, beror naturligvis navnlig på størrelsen af medicinudgiften sammenholdt med Deres økonomiske forhold.

En af mine medarbejdere har telefonisk fået oplyst fra amsankenævnet, at nævnet ikke, som der ellers var oplæg til i telefonnotatet af 15. marts 1980, indhentede oplysninger om medicinudgiftens størrelse. Det fremgår iøvrigt ikke klart af amsankenævnets afgørelse, hvorvidt bestemmelsen i pkt. 1, stk. 3, i cirkulæret af 11. november 1976 er indgået i det retlige grundlag for amsankenævnets afgørelse.

I journalarket fra kommunens socialforvaltning, som jeg har modtaget i fotokopi, er den 9. april 1980 gjort følgende notat:

»Medicinudgiften som var dækket af medicinkortet i 1979 udgjorde for (B) 662,06 kr. For (A) var beløbet 328,59 kr.«

De har som tidligere nævnt i Deres skrivelse af 23. juli 1980 til mig anført, at De har ugentlige medicinudgifter på 200 kr. (jeg går ud fra, at udgiftsbeløbet vedrører både Deres og Deres ægtefælles medicinforbrug, og at beløbet også omfatter den andel, der dækkes af sygesikringen).

3.

Efter bistandslovens § 46, stk. 1 (jfr. pkt. 46 i socialministeriets cirkulære nr. 209 af 3. november 1975 om kontanthjælp efter bistandsloven), kan der, hvis en person har udgifter til medicin, der ikke dækkes efter lovgivningen om offentlig sygesikring eller social ulykkesforsikring, ydes hjælp hertil. Det er en betingelse, at den pågældende »ikke selv har midler til at afholde udgiften«.

Til den her omtalte bestemmelse i bistandsloven henvises der i det ovennævnte cirkulære af 11. november 1976 (stk. 4 i cirkulærets indledning).

Ad 2 og 3:

Jeg har samtidig hermed henstillet til amsankenævnet at tage sagen op til fornyet behandling, og meddele Dem en ny afgørelse, hvorved der tages udtrykkelig stilling til spørgsmålet om ydelse af medicinhjælp til Deres ægtefælle dels på grundlag af bestemmelsen i pkt. 1, stk. 3, i cirkulæret af 11. november 1976, idet jeg herved forudsætter, at der tilvejebringes udførlige oplysninger om medicinudgifternes aktuelle størrelse, dels på grundlag af bistandslovens § 46. Det bemærkes herved, at amsankenævnets afgørelse vedrørende spørgsmålet om hjælp efter bistandslovens § 46 kan påklages til den sociale ankestyrelse.

Jeg har bedt amsankenævnet underrette mig om den afgørelse, der træffes.«

Amtsankenævnet, der i overensstemmelse med min henstilling genoptog behandlingen af sagen, meddelte mig i skrivelse af 8. maj 1981, at ankenævnet havde indhentet nye oplysninger og derefter i et møde den 7. april 1981 truffet følgende afgørelse:

»Amtsankenævnet stadfæster Ølgod kommunes sociale udvalgs afslag på økonomisk hjælp til medicin til Deres ægtefælle, (B).

Efter de foreliggende oplysninger om Deres økonomiske forhold og medicinudgiftens størrelse, finder amtsankenævnet ikke, at denne udgift isoleret set kan betragtes som særligt belastende for Deres økonomi, eller at betingelserne iøvrigt er opfyldt i ovenfor nævnte cirkulære af 11. november 1976, pkt. 11.

For så vidt angår hjælp til dækning af medicinudgifter efter bistandslovens § 46 skal nævnet bemærke, at hjælp til medicin efter denne bestemmelse antagelig forudsætter, at hjælpen har betydning for den pågældendes arbejdsevne, hvorfor der ikke kan ydes Deres ægtefælle hjælp efter bestemmelsen. Hertil kommer at De og Deres ægtefælle efter nævnets opfattelse ej heller kan siges at være uden midler til at afholde udgiften.

...«